

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΦΩΚΑΣ

Καθηγητής Μαθηματικών του Κέμπριτζ/Ακαδημαϊκός

«Η ΗΘΙΚΗ ΚΑΤΑΠΤΩΣΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ»

ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ ΓΡΙΜΑΝΗ | ΠΟΡΤΡΕΤΟ: ΝΙΚΟΣ ΠΗΛΟΣ

Μια βαρυσήμαντη, παρεμβατική συνέντευξη ενός κορυφαίου Έλληνα επιστήμονα, από καμμό για την πατρίδα και αγωνία για το μέλλον των παιδιών της.

«Ο

κύριος λόγος που αποφάσισα να εκφραστώ δημοσίως είναι το χρέος που νιώθω προς τη νέα γενιά», είπε, οδηγώντας μας σε ένα από τα γραφεία της Ακαδημίας Αθηνών. Ο Αθανάσιος Φώκας, διεθνής προσωπικότητα της μαθηματικής επιστήμης, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ, τιμηθείς με το βραβείο Naylor της Μαθηματικής Εταιρείας του Λονδίνου, ακαδημαϊκός και ερευνητής, διατήρησε για χρόνια κάποια απόσταση από τον Τύπο, για να μιλήσει όταν θα ένιωθε πως υπάρχει λόγος να το κάνει. Η αγωνία του για τη νέα γενιά, όπως λέει, έδωσε το έναυσμα για μια συνέντευξη. «Δεν είναι μόνο η αβεβαιότητα για το “ζην” στις σημερινές συνθήκες ανεργίας που μου προκαλεί έντονη ανησυχία, αλλά και η πλήρης αδυναμία μας να προτείνουμε ένα πλαίσιο για το “ευ ζην”: ποιες είναι οι ηθικές αρχές και τι οράματα προτείνουμε στις επόμενες γενιές; Παρ’ όλα αυτά, τολμώ να τους προτείνω να αντιμετωπίσουν τη ζωή με αισιοδοξία. Η ζωή μας δεν καθορίζεται από τα εμπόδια και τις αποτυχίες που οπωσδήποτε συναντάμε, αλλά από την ψυχική δύναμη που διαθέτουμε για την αντιμετώπισή τους. Θα αναφέρω το προσωπικό μου παράδειγμα, ότι έφυγα από την Ελλάδα ως αποτέλεσμα της πρώτης μεγάλης μου αποτυχίας, όταν δεν πέρασα τις εισαγωγικές εξετάσεις για το Πολυτεχνείο».

Ο Θανάσης Φωκάς (πρώτος από αριστερά) στο πλάι του πατέρα του Σπύρου («ο οποίος είχε υπέροχη φωνή»), με τη χορωδία του, στην Κεφαλονιά.

Με τη μητέρα του, Αναστασία. «Όταν γύριζα στο Αργοστόλι τα καλοκαίρια με μακριά μαλλιά, κανείς δεν πίστευε ότι ήμουν ο καλύτερος φοιτητής Αεροναυπηγικής του Imperial College!»

«Είμαι εκ φύσεως αισιόδοξος, εξάλλου αποτελεί ηθική υποχρέωση η θετική θέαση προς το υπέροχο δώρο της ζωής. Ελπίζω ότι το παιχνίδι δεν έχει χαθεί και ότι υπάρχει ακόμη δυνατότητα υπέρβασης.»

Πώς μεγαλώσατε, κύριε Φωκά; Τα είχατε όλα;

Μεγάλωσα στο Αργοστόλι της Κεφαλονιάς χωρίς στερήσεις, αλλά και με καμία πολυτέλεια. Ο πατέρας μου ήταν από πολύ φτωχή οικογένεια και σχεδόν αγράμματος· είχε όμως δύο φυσικά χαρίσματα εφευρετικότητα και υπέροχη φωνή. Έτσι πέτυχε πολλά, ακόμη και ταξική υπέρβαση, πολύ δύσκολη για εκείνη την εποχή, και κέρδισε τη μητέρα μου, που ήταν από ανώτερη τάξη και είχε ανάλογη μόρφωση - πανεπιστήμιο, πιάνο, Γαλλικά και Ιταλικά. Και από τους δύο έμαθα ότι δεν γίνεται τίποτα χωρίς εξαιρετικά σκληρή εργασία. Από τον πατέρα μου έμαθα ότι δεν υπάρχει πρόβλημα που να μη λύνεται· από τη μητέρα μου πήρα την ακρίβεια και την αφοσίωση στην οικογένεια. Από τον αδελφό μου, πρωτοσύνγελλο τώρα στην Κεφαλονιά, έμαθα ότι η ανιδιοτελής προσφορά στην κοινωνία ανταμείβεται με την αγάπη του κόσμου. Ο πατέρας μου δεν επέτρεψε ποτέ σε κανέναν να μπει στο σπίτι μας με τσιγάρο -αυτό πριν από 50 χρόνια- και την ίδια παράδοση συνεχίζω και στο Κέμπριτζ, και στο Αργοστόλι.

Πόσο έντονα ζήσατε τα δικά σας νεανικά χρόνια;

Έχω ζήσει μια γεμάτη ζωή και νιώθω γι' αυτό βαθιά ικανοποίηση. Όταν γύριζα στο Αργοστόλι τα καλοκαίρια, με μακριά μαλλιά, κανένας δεν πίστευε ότι ήμουν ο καλύτερος φοιτητής Αεροναυπηγικής του Imperial College και ότι ποτέ δεν πήρα ναρκωτική ουσία, που τόσο ήταν της μόδας· είχα, βλέπετε, πάντα εμμονή να προφυλάσω τον εγκέφαλό μου. Ποτέ δεν κάπνισα. Ήμουν πολύ καλός ποδοσφαιριστής, ίσως αυτό να ήταν το πραγματικό μου ταλέντο. Ασχολήθηκα εντόνως με την πολιτική στο χώρο της Αριστεράς.

Τι συμβουλευέτε τα παιδιά σας, που ίσως είναι χρήσιμο και για άλλους νέους;

Στον γιο μου έχω δείξει με τη δύναμη του παραδείγματος ότι είναι δυνατόν να τα πετύχεις όλα - γι' αυτό δεν μπορεί να μου πει «θέλω να ζήσω τη ζωή μου, δεν θέλω μόνο να διαβάζω»! Αρκεί, όπως τονίζω και στα τρία μου παιδιά, να αναζητείς συνεχώς την ποιότητα, να ζεις δυναμικά και όχι παθητικά (π.χ. καλύτερα να παίζεις παρά να βλέπεις ποδόσφαιρο) και, προπάντων, να σέβεσαι το χρόνο σου· κάθε βράδυ, πριν κοιμηθείς κάνοντας τον απολογισμό σου να νιώθεις ικανοποίηση ότι δεν πήγε χαμένη ούτε μία στιγμή της ημέρας.

Τα σχόλια των ξένων στο Κέμπριτζ για την Ελλάδα;

Υπάρχουν πολλοί που, θαυμάζοντας τη διαχρονική προσφορά του ελληνισμού, θεωρούν ότι είναι αναγκαία η στήριξη της Ελλάδας. Υπάρχουν μερικοί που πιστεύουν ότι η Ευρώπη έχει μερίδιο ευθύνης. Υπάρχουν όμως και άλλοι, οι οποίοι, επικαλούμενοι περιπτώσεις διαφθοράς και σπατάλης, θεωρούν ότι μια τέτοια χώρα δεν μπορεί να ανήκει στην Ευρώπη.

Εσείς πού πιστεύετε ότι κάθηκε το παιχνίδι για τη χώρα μας;

Είμαι εκ φύσεως αισιόδοξος, εξάλλου αποτελεί ηθική υποχρέωση η θετική θέαση προς το υπέροχο δώρο της ζωής. Ελπίζω ότι το παιχνίδι δεν έχει χαθεί και ότι υπάρχει ακόμη δυνατότητα υπέρβασης. Ας αρχίσουμε από το μεγαλειώδες παρελθόν μας. Στις 25 Μαρτίου του 1941, σε ένα συγκινητικό άρθρο των New York Times με τίτλο «The glory that is Greece» (η δόξα που είναι η Ελλάδα) αναφέρεται: «Λίγοι περίμεναν από την Ελλάδα περισσότερο από μια αντίσταση ολίγων εβδομάδων... όμως η Ελλάδα έκανε υπέρβαση, κατόρθωσε το αδύνατο. Έτσι, άναψε μια φλόγα τόσο λαμπερή... όσο εκείνη που φώτισε τον ουρανό της ελευθερίας πάνω από τις Θερμοπύλες, τη Σαλαμίνα και τον Μαραθώνα». Είναι όντως απίστευτο ότι η Ελλάδα με αυτήν τη μοναδική διαχρονικότητα έφτασε, μέσα σε τόσο λίγο χρονικό διάστημα, να αποτελεί παγκόσμιο παράδειγμα προς αποφυγήν. Δυστυχώς, δεν κατάφερα να σπουδάσω κοινωνικές και οικονομικές επιστήμες και κατά συνέπεια δεν διαθέτω τις γνώσεις για μια εμπεριστατωμένη ανάλυση. Θεωρώ ότι το καθοριστικό πρόβλημα της σημερινής Ελλάδας είναι η ηθική κατάρπτωση, η οποία επήλθε ως νομοτελειακό επακόλουθο, αφενός μεν του τρόπου που

Με τα παιδιά του, Αλέξανδρο, Αναστασία και Ιωάννα. Ιανουάριος 2005, στην τελετή παρασημοφόρησής του, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κωστή Στεφανόπουλο, με τον Ανώτερο Ταξίαρχη του Τάγματος του Φοίνικα.

οργανώθηκε η κοινωνία μας τα τελευταία 40 χρόνια, αφετέρου δε, της πληθώρας ευτελών μνημάτων που, με τη βοήθεια Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, ενστερνίστηκε μεγάλο κομμάτι του λαού.

Σε τι συνίσταται αυτή η κατάρπτωση;

Μια διαλεκτική ανάλυση της Ελλάδας από το 1980 έως σήμερα, με έμφαση στις διαστρεβλωμένες οικονομικές δομές, αλλά και με αναφορά στην αναποτελεσματική δημόσια διοίκηση, τη μη απονομή δικαιοσύνης, την ασέβεια προς το περιβάλλον και την πλήρη έλλειψη αξιοκρατίας, θα φτάσει στο συμπέρασμα ότι αυτή η κοινωνία δεν μπορούσε παρά να οδηγηθεί σε κρίση σε όλα τα επίπεδα. Οσον αφορά τα ευτελή μνημάτα, ας μην ξεχνάμε πως η αιδώς και η δικαιοσύνη συνδέονται όχι μόνο με την αιδημοσύνη, αλλά και με την τιμιότητα και το σεβασμό. Τι απέγινε με την αρχαία λέξη «φιλότιμος», που καυχιόμαστε ότι δεν υπάρχει ανάλογη έννοια σε άλλες γλώσσες; Πώς χάθηκε ο σεβασμός στους νόμους και στις παραδόσεις; Πώς όμως να επιβιώσει η έννοια του φιλότιμου, όταν χαρισματικός ηγέτης εκφράζει την άποψη ότι το πρόβλημα δεν είναι η δωροδοκία πολιτικού προσώπου, αλλά το δυσανάλογα μεγάλο ποσό της δωροδοκίας του; Πώς να επιβιώσει ο σεβασμός στους νόμους, όταν δημόσιοι λειτουργοί ανακοινώνουν ότι δεν θα τους εφαρμόσουν; Ποιες αξίες να επιβιώσουν σε μια κοινωνία, όταν χάνεται κάθε μέτρο, όταν διαφημίζεται

ο άκρατος καταναλωτισμός ως ο μοναδικός σκοπός ζωής και η μοναδική πηγή ηδονής, όταν επικρατεί η άποψη του μέγιστου πλουτισμού με την ελάχιστη δυνατή εργασία;

Ποιο διέξοδο, ιδεολογικό και κοινωνικό, βλέπετε για τη χώρα;

Είναι απαραίτητο να εφαρμοστούν άμεσα, στρατηγικά, σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές, που θα εκσυγχρονίσουν την Ελλάδα ξεπερνώντας τη βαθιά ριζωμένη απέχθεια του κράτους για κάθε χρήσιμη μεταρρύθμιση. Από αυτή την άποψη, το δίλημμα ίσως δεν είναι ναι ή όχι στο Μνημόνιο, αλλά ναι ή όχι σε βαθιές μεταρρυθμίσεις. Συμμερίζομαι απολύτως την απόγνωση εκατομμυρίων συμπατριωτών μας και τη δικαιολογημένη οργή τους προς τους υπευθύνους της σημερινής κατάστασης. Νιώθω βαθιά θλίψη, γνωρίζοντας ότι χιλιάδες άνεργοι γονείς βρίσκονται στην απελπιστική θέση να μην μπορούν να αγοράσουν ακόμη και φαγητό για τα παιδιά τους. Από την άλλη πλευρά, δεν μου αρέσουν οι απόλυτες, δογματικές και επιφανειακές τοποθετήσεις, νομίζω ότι η κατάσταση είναι περισσότερο περίπλοκη απ' ό,τι παρουσιάζεται.

Θα μας δώσετε ένα παράδειγμα;

Ας πάρουμε το Μνημόνιο: είναι όντως η ύπαρξη του αποκλειστικά υπεύθυνη για τη ραγδαία επιδείνωση της κατάστασης ή μήπως φτάσαμε στο σημερινό κρίσιμο σημείο από την επιλεκτική και διαστρεβλωμένη εφαρμογή του; Πόσοι γνωρίζουν ότι η αύξηση εσόδων του κράτους από τη φορολογική επιβάρυνση που απαιτούσαν οι νόμοι που ψηφίστηκαν το καλοκαίρι του 2010 ήταν κατά 60% μεγαλύτερη απ' αυτή που ζητούσε το Μνημόνιο; Ας αναφέρω ακόμα μία από τις 200 ενέργειες του πρώτου Μνημονίου: «Ένας νεοπροσλαμβανόμενος ανά πέντε συνταξιοδοτούμενους στον δημόσιο τομέα». Όμως ήδη από το 1986, επί Ντελόρ, πήρε η Ελλάδα βοήθεια δύο δισ. δολαρίων, αφού πρώτα ψηφίστηκε νόμος με ακριβώς τον ίδιο περιορισμό! Και όμως, από το 1986 ως το 2010, ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων σχεδόν διπλασιάστηκε. Μήπως αποτελεί αντίφαση από τη μια μεριά δικαίως να καταδικάζουμε υπάρχουσες κρατικοκοινωνικές δομές και από την άλλη να απορρίπτουμε ένα σχέδιο που προτείνει ακριβώς την κατάργηση πολλών από αυτές τις αναχρονιστικές δομές; Μήπως πρέπει να δεχτούμε ότι κάθε κοινωνία, τελικά, μπορεί να ζει μόνο σε αναλογία με όσα παράγει και ότι κάθε κοινωνική ομάδα δεν είναι τίποτα παραπάνω από ένα μόνο κομμάτι της κοινωνίας; Η κατάσταση σήμερα είναι κρισιμότητα.

Το χειρότερο επερχόμενο σενάριο;

Δεν είμαι ειδικός, δισισθάνομαι όμως ότι τυχόν επιστροφή στη δραχμή θα είναι καταστροφική όχι τόσο για τους «προνομιούχους», όσο δυστυχώς για τους «μη προνομιούχους». Αν

«Μεγάλωσα στο Αργοστόλι της Κεφαλονιάς χωρίς στερήσεις, αλλά και με καμία πολυτέλεια. Από τον πατέρα μου έμαθα ότι δεν υπάρχει πρόβλημα που να μη λύνεται από τη μητέρα μου, την αφοσίωση στην οικογένεια.»

«Ποιες αξίες μπορούν να επιβιώσουν σε μια κοινωνία, όταν χάνεται κάθε μέτρο, όταν διαφημίζεται ο άκρατος καταναλωτισμός ως ο μοναδικός σκοπός ζωής και η μοναδική πηγή ηδονής;»

αυτό είναι αλήθεια, τότε θα πρέπει όλοι να αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να είμαστε εξαιρετικά προσεκτικοί.

Υπάρχουν λόγοι να ελπίζουμε;

«Ουδέν κακόν αμιγές καλού». Ας ελπίσουμε πως η κρίση θα αποτελέσει καταλύτη για την αναγέννηση της χώρας μας. Δεν υπάρχει μόνο η Ελλάδα της διαφθοράς και της μη ανταγωνιστικότητας. Υπάρχει και η Ελλάδα της ισχυρής ναυτιλίας, των νησιδων αριστείας, από συγκεκριμένες ιατρικές μονάδες με μοναδικό στην Ευρώπη τεχνολογικό εξοπλισμό, από επιχειρήσεις με αξιοζήλευτη καινοτομία μέχρι βιολογικές καλλιέργειες βασισμένες σε σύγχρονη τεχνολογία. Υπάρχει η Ελλάδα του εθελοντισμού, της αλληλεγγύης, της προσπάθειας για την προφύλαξη του περιβάλλοντος, της διαχρονικής προσφοράς στον πολιτισμό. Και ας μην ξεχνάμε τους Έλληνες που παράγουν σημαντικό έργο εκτός Ελλάδος, πολλοί από τους οποίους αγωνιούν να συνεισφέρουν στην πατρίδα. Αυτοί και πολλοί άλλοι λόγοι μάς επιτρέπουν να είμαστε αισιόδοξοι.

Μπορείτε να φανταστείτε την ελληνική κοινωνία και γενικότερα την Ευρώπη μετά την κρίση;

Ο Σπινόζα στην «Πολιτική πραγματεία» αναφέρει ότι το καλύτερο κράτος είναι αυτό που εξασφαλίζει μια ανθρώπινη ζωή. Δεν θα αναλύσω βασικά στοιχεία αυτού του κράτους, όπως η εξασφάλιση εργασίας - ιατρικής περίθαλψης - αξιοπρεπούς συντάξεως, απλώς αναφέρω ότι, κατά τη γνώμη μου, αφού αυτό το κράτος εκπληρώσει τις ανωτέρω ζωτικές υποχρεώσεις του, θα είναι ευχής έργον αν καταστύσει στόχο ζωής για τους πολίτες του την αναζήτηση της αλήθειας, την αναζήτηση της ομορφιάς. Δεν θεωρώ ότι αυτή η αναζήτηση αποτελεί προνόμιο μόνο του επιστήμονα και του καλλιτέχνη, αλλά πιστεύω ότι μπορεί να αποβεί πηγή ευδαιμονίας για κάθε άνθρωπο.

ΕΡΕΥΝΩΝΤΑΣ ΤΑ ΑΔΥΤΑ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

Τα Μαθηματικά σε τι συνεισφέρουν σε αυτή την αναζήτηση;

Ίσως το πιο εντυπωσιακό χαρακτηριστικό του ανθρώπινου εγκεφάλου είναι η γενεσιουργός ικανότητά του για αφαίρε-

ση. Η αποθέωση όμως της αφαίρεσης είναι τα Μαθηματικά. Αυτή η βαθιά σχέση δικαιολογεί το ρόλο των Μαθηματικών στην κατανόηση της ουσίας των πραγμάτων. Πριν ακόμη τεκμηριωθεί η θεωρία του χάους και πριν αποδειχθεί ότι οι χιονοστιβάδες, τα κλαδιά των δέντρων και μύριες άλλες μορφές στη φύση αποτελούν παραδείγματα Γεωμετρίας Φράκταλ, ο Τζάκσον Πόλοκ, διαισθανόμενος αφαιρετικά την ύπαρξη αυτής της γεωμετρίας, την εξέφρασε στη ζωγραφική του. Πράγματι, η μαθηματική ανάλυση, πριν από λίγα χρόνια, συγκεκριμένων πινάκων του έδειξε ότι η καθοριστική ιδιότητα της ζωγραφικής του Πόλοκ είναι ακριβώς η Γεωμετρία Φράκταλ. **Υπάρχει δυνατότητα επιστημονικής προσέγγισης της αφαίρεσης και γενικότερα της συνείδησης;**

Η συνείδηση μπορεί να οριστεί ως η «εσωτερική άποψη» πολύπλοκων διεργασιών που επιτελεί ο εγκέφαλος. Παρόλο που το νευρικό υπόστρωμα το οποίο τη διέπει και την καθορίζει παραμένει ανεξικνίαστο, εξαιρετικά πολύπλοκοι νευρικοί μηχανισμοί έχουν ήδη διαλευκανθεί. Διαμέσου αυτών ο εγκέφαλος αποδομεί, δηλαδή κατατέμνει, κάθε «πραγματικότητα» σε άπειρα στοιχεία και ανακατασκευάζει από αυτά τη συγκεκριμένη «πραγματικότητα». Σε αυτή την κατεύθυνση, οι πρόσφατες απεικονιστικές τεχνικές του λειτουργικού μαγνητικού τομογράφου, του τομογράφου εκπομπής πρωτονίων και του τομογράφου εκπομπής φωτονίων διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, αφού μας επιτρέπουν να παρακολουθούμε in vivo την ενεργοποίηση συγκεκριμένων νευρικών κυκλωμάτων.

Που μας αποκαλύπτουν τι ακριβώς;

Ένα παράδειγμα: μέχρι προσφάτως δεν μπορούσα να καταλάβω γιατί, αν περάσουν λίγες ημέρες χωρίς να ακούσω μουσική (και ιδιαίτερα Βάγκνερ), νιώθω «στέρση». Μελέτες όμως του εγκεφάλου το 2005, χρησιμοποιώντας τις ανωτέρω τεχνικές, έδειξαν ότι το άκουσμα γνώριμης μουσικής ενεργοποιεί συγκεκριμένη περιοχή του εγκεφάλου, τον πυρήνα acumbens, που εκκρίνει ντοπαμίνη, τον κατεξοχήν νευροδιαβιβαστή της «απόλαυσης και της ανταμοιβής» (η ίδια ουσία εκκρίνεται όταν ένας ναρκομανής παίρνει την ουσία εξάρτησής του). Αυτές οι νέες τεχνικές είναι εξαιρετικά χρήσιμες όχι μόνο στη μελέτη του εγκεφάλου, αλλά και σε πολλές περιοχές της Ιατρικής. Και στηρίζονται όχι μόνο στην τεχνολογία, αλλά και στα Μαθηματικά. Η μαθηματική ανάλυσή τους είναι ένα από τα αντικείμενα έρευνας της ομάδας μας στο Κέμπριτζ και στο Κέντρο Μαθηματικών της Ακαδημίας Αθηνών.

Στην αιχμή της έρευνας έως ποιο βαθμό γίνεται κατανοητή η λειτουργία του εγκεφάλου;

Ο άνθρωπος όχι μόνον έχει την ικανότητα να κατανοεί τον φυσικό κόσμο, αλλά έχει και την πραγματικά μεγαλειώδη ικανότητα να κατανοεί τον τρόπο λειτουργίας του ίδιου του εγκεφάλου· αυτό αποτελεί μια νέα, προχωρημένη έννοια του «γνώθι σαυτόν». Είμαι αισιόδοξος, δεν μπορώ να πιστέψω ότι λύνουμε τόσο δύσκολα προβλήματα και δεν θα λυθεί το πρόβλημα της σημερινής κρίσης. Κάθε στιγμή πλησιάζουμε όλο και περισσότερο την αλήθεια, την οποία βέβαια ξέρουμε ότι δεν θα φτάσουμε ποτέ. Όσο εμβαθύνουμε, τόσο κατανοούμε τους στίχους του Τζον Κιτς στο ποίημά του «Ωδή σε έναν ελληνικό αμφορέα»: «Αλήθεια είναι ομορφιά, ομορφιά είναι αλήθεια, αυτό είναι το μόνο που χρειάζεται να γνωρίζεις στη ζωή». •

ΑΘ. ΦΩΚΑΣ, Ο ΠΟΛΥΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ

Ο Αθανάσιος Φωκάς σπούδασε Αεροναυπηγική στο Imperial College (1975), έλαβε διδακτορικό στα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά από το Caltech (1979) και ολοκλήρωσε τις σπουδές του με πτυχίο Ιατρικής από το Πανεπιστήμιο του Μαϊάμι (1986). Το 1996 εξελέγη καθηγητής του Τμήματος Εφαρμοσμένων Μαθηματικών του Imperial College, ενώ το 2002 μεταπήδησε στη νεοσύστατη έδρα «Μη γραμμικής μαθηματικής επιστήμης» του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ. Μεταξύ άλλων, το 2000 τιμήθηκε με το βραβείο Naylor (τη ση-

μαντικότερη διάκριση στα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά και στη Θεωρητική Φυσική στο Ηνωμένο Βασίλειο - το 1999 με το ίδιο βραβείο τιμήθηκε ο Στίβεν Χόκινγκ), το 2004 του απονεμήθηκε το Αριστείο Επιστημών της Ακαδημίας Αθηνών, το 2006 το Αριστείο του Ιδρύματος Μποδοσάκη και το 2009 αναγορεύθηκε «εταίρος» του Ιδρύματος Γκούγκενχάιμ. Είναι τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών, και έχει αναγορευθεί επίτιμος διδάκτωρ πέντε πανεπιστημίων.